

סינים ראשונים בארץ ישראל:

דוד גולד: עדות על ישוע בירושלים העותמאנית וביפו המנדטורית

גרשון נראל

דוד גולד נולד ביאסי שב־רומניה, ב-15 במאָרס שנת 1850. הוא גדל במשפחה מסורתית, ועלה לארץ ישראל מתוך מניעים דתיים. בירושלים הוא חיפש תשובות לשאלות רוחניות שהטרידו אותו, ולאחר תקופה ממושכת היה למאמין בישוע כגואלו האישי וכמשיח ישראל. הוא נטבל בכנסיית המשיח האנגליקנית ביום ה-13 באפריל 1884, בידי האסטינגס קלק, מי שעמד אז בראש "המיסיון הלונדוני ליהודים" בירושלים. באותה תקופה שימש גולד במשרה של מורה ב"בית הספר לנערים" של המיסיון, שנוהל בידי נתן קוראל. בית הספר, שלמעשה תיפקד גם כפנימייה, שכן מול כנסיית המשיח. אז היו שם כארבעים תלמידים שהתגוררו בפנימייה, ועוד כעשרים תלמידים שהגיעו ללימודים במשך היום.

בשנת 1891 התמנה גולד לתפקיד האחראי על "בית המתעניינים" (Enquirers' Home) של המיסיון בירושלים. בבית זה, ובחנות הספרים הקרובה, אירגן גולד שיעורים יומיים עבור יהודים, ביניהם ספרדים ואשכנזים, שביקשו לקבל מידע על האמונה בישוע. למעשה, לא רק אנשי ירושלים הגיעו ל"בית המתעניינים", אלא גם יהודים ממקומות אחרים, מחברון ומצפת, ואף תיירים מחו"ל. כמו כן התמנה גולד לתפקיד שנקרא "קריין הכתובים" של המיסיון. הוא בעצם שימש כ"בעל קריאה" באסיפות ובדרשות פומביות.

למרות שאנשי הכנסייה כתבו שגולד "החליט לזנוח את היהדות לטובת הנצרות המושלמת", אין לראות בהחלטה הזאת התכחשות מצידו ליהדות. הוא מעולם לא התכחש לבני עמו, ואף הדגיש את זהותו הלאומית כיהודי. גולד הקדיש חלק רב מזמנו וממרצו לפעילויות במסגרת "האגודה הירושלמית של העברים הנוצרים". בין השנים 1899-1901 הופיע שמו ברציפות ברשימת הוועד הפועל של אגודה זו.

בשנת 1914 העבירו האנגליקנים את גולד ליפו – שם שימש כמנהל חנות הספרים של המיסיון. הוא שהה ביפו במהלך מלחמת העולם הראשונה, אבל בריאותו ניזוקה קשות בתקופה זו. מאחר שהכיר היטב את התנ"ך, את הברית החדשה ואת התלמוד, ואף שלט במספר שפות – ביניהן עברית, רוסית, אנגלית וגרמנית, ומעט ערבית, הוא יצר קשרים ענפים עם תושבי יפו. יחד עם זאת הוא גם הותקף מדי פעם על ידי הערבים. בשנת 1921 היה גל של "אינתיפאדה" של ערביי יפו, מוסלמים ונוצרים, שיזמו מהומות ופעולות טרור נגד היהודים בעיר. כבר אז רווחה התופעה של ערבים נוצרים שהתאחדו עם הערבים המוסלמים בניסיון לשפוך דם יהודי. באחד הימים הוקפו גולד וידיד בשם שמואל על ידי המון ערבי שערך עליהם חיפוש, וקרוב לוודאי שלא היו נשארם בחיים אלמלא זיהה אותם אחד הערבים כשייכים לכנסייה האנגליקנית.

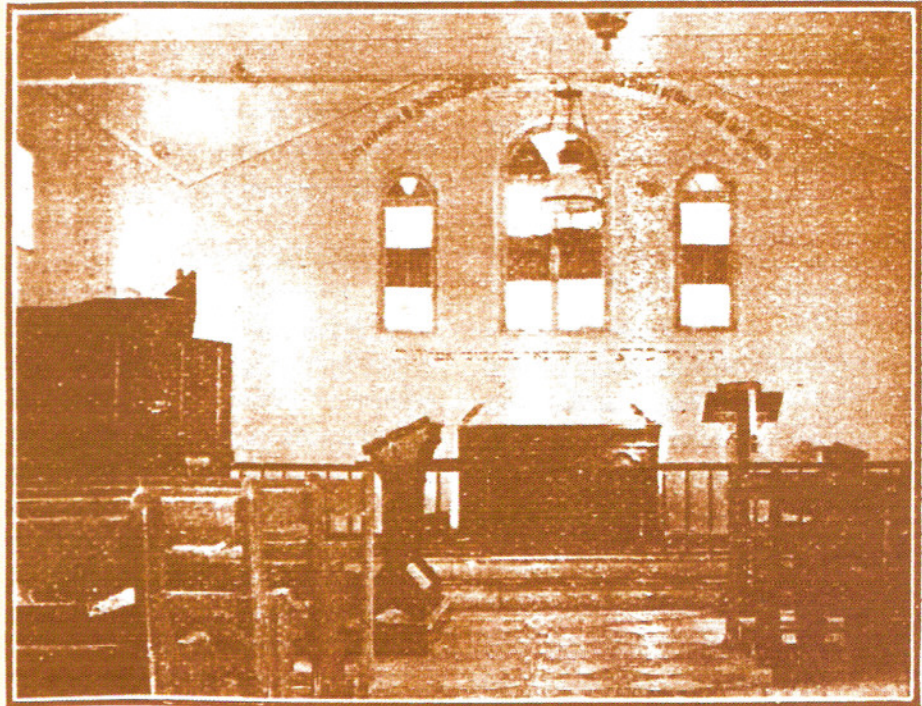
בזקנותו המשיך גולד לעבוד כשליח של בשורת ישוע ביפו. בגיל 78 הוא כתב: "אני בעצמי מאמין בכל לבי בתקומה הגשמית של עם ישראל בארץ האבות כנאמר בפרק ל"א בספר ירמיהו; אני מנסה להסביר לבני עמי את תכנית האלוהים הנפלאה בנוגע לגאולת ישראל וכלל האנושות".

ב-26 ביולי 1928, לאחר שנפל ושבר את עצם הירך, אושפז גולד בבית החולים של המיסיון ברחוב הנביאים בירושלים. שבועיים אחר כך, ב-10 באוגוסט, נפטר גולד ונטמן בבית הקברות הפרוטסטנטי שעל הר ציון. □

© 2002. כל הזכויות שמורות לגרשון נראל. אין להעתיק מאמר זה או חלקים ממנו ללא רשות בכתב מהמחבר

דוד גולד,
אוקטובר
1980,
ירושלים

אולם האסיפות ביפו,
נובמבר 1921